

[Lannung.]

under Samlingsregeringen, idet man da kunde have haft Haab om, at den kunde have haft en gunstig, inflationshæmmende Virkning. Det føles noget urimeligt, at vi i den Mellemtid, da vi ventede paa Eengangsskatten, har maattet opleve en Udvikling, som ikke stemmer alt for godt, for at sige det forsigtigt, med det, der er Eengangsskattens Hensigt.

Den ærede socialdemokratiske Ordførers Bebrejdelse vel først og fremmest mod Krigstidens socialdemokratiske Finansministre for den for ringe Krigskonjunkturbeskatning i den paagældende Periode noterer jeg mig med den Interesse, den fortjener — det var en ganske bemærkelsesværdig Udtalelse.

Med Hensyn til Linien i Lovforslagets Opbygning maa jeg sige, at Idealet vilde have været, om man havde kunnet sondre mellem den krigskonjunkturprægede Formuestigning og den mere normale Opsparing, der skyldes Ikke-Forbrug af normal Indtægt. Der vilde da have været al mulig Grund til at anvende en meget høj Afgiftssats for Krigsgevinsten paa den ene Side og en meget lempeligere Afgift for den om end under Krigen skete Opsparing, der ikke er væsensforskellig fra den Opsparing, der skete før 1. Januar 1939. Den har, i Parentes bemærket, tilmed for mange yngres Vedkommende i Forvejen været beskattet haardere end Opsparingen før 1939, idet den har været ramt af Merindtægtsskatten i mange Tilfælde, hvor en yngres Virksomhed er startet kort Tid før Krigen og derfor havde ringe Indtægt i Sammenligningsaarene. Som det nu foreligger, er den større Opsparing med til paa lige Fod med Krigskonjunkturstigningen, at bringe Skatteyderen op paa det højere Skalatrin.

Det føles ogsaa meget uretfærdigt, at de, der bare har brugt løs af Pengene og handlet uden nogen som helst Tanke paa at optræde med Samfundssind, slipper langt billigere end dem, der maaske har arbejdet haardt og lagt saa meget til Side som muligt, dels for deres egen Skyld, dels i Følelsen af at gøre en god Gerning til Gavn for Samfundet og Kronen. Man kan ikke tage de forbrugte Beløb, vil man sige. Nej, men det tilbageværende — og der vil i mange Tilfælde være noget tilbage — kunde maaske være behandlet noget strengere. Man har imidlertid i

denne som i de øvrige af mig nævnte forskellige Relationer ment at maatte give op over for de utvivlsomt store tekniske Vanskeligheder, der her foreligger, og det maa vi vel, som Stillingen nu er, akkviescere ved.

Den foreslaede Lovgivning tilsigter saavel saneringsmæssige og konjunkturpolitiske som statsfinansielle og fordelingspolitiske Virkninger. Stabiliseringslaanet tager navnlig saneringsmæssigt og konjunkturpolitisk Sigte, mens alle de andre Elementer kommer stærkere frem, for saa vidt angaar Formuestigningsafgiften.

Om man er gaaet helt rationelt frem ved Lovforslagets Udformning, naar der tænkes paa de saneringsmæssige og konjunkturpolitiske Virkninger, kan formentlig diskuteres. I Forbindelse med Spørgsmaalet om de statsfinansielle Virkninger vilde det interessere mig meget, om den højtærede Minister kunde oplyse, hvor meget han regner med, at Provenuet af Indtægts- og Formueskat vil gaa ned fremefter som Følge af denne Lovgivning. Der er jo mange, der glemmer, at man ikke baade kan tage en stor Eengangsskat af en Mand og fortsat faa den samme Indtægts- og Formueskat af ham, saa meget mere som det er den Del, der rækker højest op i den progressive Skala, der tages. Jeg forstaaer, at saadanne Synspunkter var meget stærkt medvirkende til, at man i Sverige, hvor der vel ogsaa var mindre Grund til at tage en Eengangsskat, helt opgav Tanken om denne. At Nedgangen vel i nogen Grad vil modvirkes af en effektivere Ligning, er jo en Sag for sig. Det vilde være meget ønskeligt, om den højtærede Finansminister uden Hensyn til det sidste kunde jugere, hvor meget Provenuet af Indtægts- og Formueskatten kan ventes at gaa ned i den her omtalte Anledning.

Paa Lovforslagets Debetside findes selvfølgelig adskilligt. Det vil bl. a. være absolut uundgaaeligt, at denne Beskatning fører til adskillige Uretfærdigheder, der vil have en vis uheldig Virkning med Hensyn til Opsparingslyst og Opsparingsvilje. Jo mindre Lovens Virkninger findes uretfærdige, des mindre vil den skade i denne Henseende. Derfor er det ogsaa af den Grund en meget vigtig Opgave at søge at reducere Uretfærdighederne mest muligt. Det er vigtigt, at Loven heller ikke kommer til at virke upædagogisk,